

| | |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DATUM | 2-9-2013 |
| AAN | Leden commissie MME |
| VAN | Ralph de Vries |
| DOORKIESNUMMER | - |
| ONDERWERP | Beantwoording vragen SP (11 juli 2013) en aanvullende vragen ChristenUnie (PS 15 juli 2013) over recente studie naar de gevolgen van fijn stof op de gezondheid |

Algemeen

Als provincie richten we ons op hetgeen is opgelegd door Europese en landelijke wetgeving. In het geval van luchtkwaliteit is dat de Europese richtlijn luchtkwaliteit en de luchtkwaliteitseisen in de Wet milieubeheer. Via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit zijn wij in nauw overleg met het Rijk en zullen wij ook zeker het betreffende onderzoek aan de orde brengen. En verder continueren wij onze lobby in Europa. Dit doen wij onder meer via het AIR Netwerk waarin wij immers al pleiten voor:

- beter Europees bronbeleid
- geen versoepeling van de normen
- betere afstemming tussen EU-luchtbeleid, EU-sectorbeleid en lokaal beleid
- uitwisseling best practices luchtkwaliteitsmaatregelen en wetenschappelijke inzichten.

De resultaten van het onderzoek bevestigen nogmaals de noodzaak van het door ons ingezette beleid en onze inspanningen t.a.v. planstudies.

Beantwoording vragen SP

1. *Heeft u kennis genomen van de resultaten van dit onderzoek?*
Ja, ik heb hiervan kennis genomen.
2. *De onderzoekers stellen vast dat langdurige blootstelling aan fijn stof kan leiden tot een ruim 20 procent hogere kans op longkanker, hetgeen een grotere gezondheidsschade betekent dan tot dusver werd aangenomen. Welke conclusies verbindt u aan deze schokkende vaststelling met betrekking tot uw provinciaal milieu- en duurzaamheidsbeleid?*
Ik ben mij bewust van de effecten van fijn stof op de gezondheid. In het recentelijk in de commissie MME besproken concept Mobiliteitsplan en in het Realisatieplan Bodem-, Water- en Milieubeleid geven wij aan dat wij ons, op het moment dat wij betrokken zijn bij ruimtelijke en/of infrastructurele ontwikkelingen, ook inzetten op de mogelijkheden om extra ambities voor de kwaliteit van de leefomgeving toe te voegen en waar nodig aanvullende financiering te regelen.
3. *Het onderzoek laat zien dat ook beneden de Europese normen voor fijn stof het risico op longkanker is verhoogd. Welke conclusies verbindt u aan dit inzicht met betrekking tot uw provinciaal milieu- en duurzaamheidsbeleid?*
De provincie Utrecht participeert ook in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit, waarin gezamenlijke afspraken zijn gemaakt tussen Rijk, Provincies en gemeenten om te voldoen aan de Europese grenswaarden voor fijn stof en stikstofdioxide. De provincie stimuleert de uitvoering van alle maatregelen die in het NSL zijn opgenomen zo veel mogelijk.
4. *Welke maatregelen overweegt u ten aanzien van grote projecten als knooppunt Hoevelaken, de verbreding van de A27 bij Lunetten en de Noordelijke Randweg Utrecht nu de onderzoekers hebben vastgesteld dat tot dusver gehanteerde normen niet toereikend zijn om onze inwoners afdoende te beschermen?*

Zie het antwoord op vraag 2. De provincie continueert haar inspanningen t.a.v. de planstudies. Samen met onze projectpartners brengen wij in beeld op welke wijze wij extra ambities (met name op het gebied van lucht en geluid) kunnen toevoegen.

5. *Welke maatregelen overweegt u ten aanzien van Utrechtse N-wegen nu de onderzoekers hebben vastgesteld dat tot dusver gehanteerde normen niet toereikend zijn om onze inwoners afdoende te beschermen?*

Zie het antwoord op vraag 4.

6. *Op welke wijze beïnvloeden de resultaten van dit onderzoek uw bijdrage aan de Europese Air-lobby, nu duidelijk is geworden dat ook beneden de Europese normen voor fijn stof het risico op longkanker is verhoogd?*

Wij continueren onze bijdrage aan het AIR-netwerk waarin wij immers al pleiten voor:

- o beter Europees bronbeleid
- o geen versoepeling van de normen
- o betere afstemming tussen EU-luchtbeleid, EU-sectorbeleid en lokaal beleid
- o uitwisseling best practices luchtkwaliteitsmaatregelen en wetenschappelijke inzichten.

7. *Bent u bereid als aanjager op te treden om, in samenspraak met alle betrokken overheden, te komen tot een aanzienlijk krachtiger anti-fijn stof beleid nu dit onderzoek zo schokkend heeft aangetoond dat langdurige blootstelling aan fijn stof schadelijker kan zijn dan tot dusver werd aangenomen?*

Een gezonde leefomgeving kan enkel worden bereikt als betrokken overheden intensief met elkaar samenwerken en hun verantwoordelijkheden nemen. Op het gebied van luchtkwaliteit zijn hier afspraken over gemaakt in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. In Nederland vormen Rijkswegen één van de belangrijkste bronnen van luchtverontreiniging wat, door de hoge achtergrond langs de rijkswegen, lokaal en regionaal kan leiden tot overschrijding van grenswaarden op het onderliggend wegennet. Het Rijk heeft de mogelijkheid om brongerichte maatregelen voor de rijkswegen te nemen en is volgens ons dan ook de eerst aangewezenen om, in samenspraak met de NSL-partners, aan de slag te gaan.

De provincie Utrecht pakt haar coördinerende rol op door in verschillende overlegstructuren de regiopartners te faciliteren en informeren. Ook continueert zij in Randstadverband haar actieve rol in Europese lobby-trajecten, waaronder het AIR-netwerk.

Beantwoording vragen ChristenUnie

1. *Wat betekent de nieuwe kennis over fijn stof voor de Gezondheidscreening? In het Realisatieplan Bodem-, Water en Milieubeleid komt de Gezondheidscreening naar voren als een van de belangrijkste instrumenten voor de toekomst. Gaat zo'n screening ook over fijn stof? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat betekent de nieuwe fijn stofkennis dan voor dit instrument?*

Met GES kan de blootstelling aan verschillende milieuaspecten gezondheidskundig worden beoordeeld en onderling worden vergeleken. De blootstelling wordt uitgedrukt in GES-scores, waarbij ook scores worden berekend voor blootstelling onder de normen. De GES-scores voor luchtverontreiniging worden onder andere gegeven voor de blootstelling aan stikstofdioxide (NOx) en fijn stof (PM10 en PM2,5).

De GES is ontwikkeld in opdracht van de ministeries van VWS en Infrastructuur en Milieu. Mocht de (Europese en nationale) wetgeving op het gebied van luchtkwaliteit in de toekomst veranderen, dan zal een eventuele aanpassing van de GES in opdracht van deze ministeries moeten gebeuren.

2. *Geeft deze nieuwe kennis aanleiding om in het ontwerp mobiliteitsprogramma een hoofdstuk te wijden aan fijn stof? In het voorontwerp wordt fijn stof niet eens genoemd in het hoofdstuk over luchtkwaliteit en leefklimaat. Kan deze leemte in het Ontwerp-Mobiliteitsprogramma worden opgevuld?*

De leefbaarheid (lucht en geluid) is een belangrijk onderdeel van het voorontwerp van de nieuwe provinciale mobiliteitsvisie. Het voldoen aan luchtkwaliteitseisen is expliciet als basiskwaliteit benoemd. Deze mobiliteitsvisie gaat er ook vanuit dat bij mobiliteitsprojecten kansen voor het verbeteren van de leefbaarheid en de gezondheid benut worden. De negatieve effecten die fijn stof heeft op de gezondheid en leefbaarheid maken daarmee dus al onderdeel uit van het voorontwerp mobiliteitsvisie en -programma.

3. *Geeft deze nieuwe kennis aanleiding om nog eens extra naar het advies van de Gezondheidsraad en de intensieve veehouderij te kijken? De stallen zijn toch een belangrijke bron van fijn stof?*

Bij de kabinetsreactie op het Rapport van de Gezondheidsraad en bij de verdere uitwerking van maatregelen door rijk en provincies hebben de fijn stof uitstoot en de uitstoot van endotoxinen de volle aandacht. Door een wijziging van het Besluit huisvesting ammoniak zullen in 2014 emissie normen voor fijn stof uit stallen gaan gelden.

De Gezondheidsraad oppert voor endotoxinen de toepassing van een gezondheidskundige advieswaarde van 30 EU/m³ voor de algemene bevolking. De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu zal deze advieswaarde nader uitwerken zodat deze norm ter bescherming van de gezondheid van omwonenden van veehouderijen kan worden toegepast bij het verlenen van de omgevingsvergunning milieu.